

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 51.

Maribor, dne 30. aprila 1909.

Letnik I.

VOLILCI!

Dne 7. maja volijo samo tisti, ki imajo **bele glasovnice!**

V sodnih okrajih: Celje, Laško, Sevnica, Kozje, Brežice, Šmarje, Vransko, Gornji-
grad, Šoštanj, Slovenjgradec, Marenberg napišite na glasovnico:

Franc Pišek, državni poslanec, Orehovavas.

V sodnih okrajih: Maribor, Sv. Lenart, Ljutomer, Gornja Radgona, Ormož, Ptuj,
Konjice, Slov. Bistrica, Rogatec napišite na glasovnico:

Dr. Anton Korošec, državni poslanec, Maribor.

**Vsi na volišče, sicer je nevarnost,
: da pride do ožje volitve. :**

Vzemite seboj zraven glasovnice tudi legitimacijo (izkaznico).

PODLISTEK.

Romarji.

St. M.
(Konec.)

Včasi je zacvilil vmes oster ženski glas v ne-
prijetni disonanci, včasi se je prikradel, slaboten
otročji glas iz ozkega grla in pol pevajoč, pol joka-
joč pobiral besede starejših. Noč je bila mirna, a
mrzla in svetla, kakršne so visoke gorske noči na
Koroškem.

— To je bil drug vzrok. Saj veste!

Župnik je kihnil v širok, rudeč robec in pa
vprašal:

— Kako?

Žena se je ozrla nanj.

— (Pravijo, da se tukaj vse ozdravi, glava in
noga, roka in vrat. Ljudje pravijo in jaz sem se na-
potila!

Župnik se je čutil neprijetno zadetega in se
nervozno presedel na stolu. Samo, da ni luterska!
V trenutku je namreč mislil najhujše in se ni spom-
nil, da je ženo našel na stopnicah pred cerkvijo.

— (Zaupajte! in fant vam ozdravi! Kar ljudje
pravijo, to je le potrdilo tega.

Žena ga je neverno pogledala in stisnila z le-
vico fanta k sebi. Fant je zajechal in naslonil glavo
na njeno ramo. Bil je zaspan in vehe so mu padale
na lica.

— Zaupala sem, gospod, kakor ljudje, ki so
pravili, a meni se ni zgodilo.

— Ali se je, ali se ni; vi samo zaupajte in tr-
pite v. Njegovem imenu. Če se zgodi,ajte hvalo, če
se ne zgodi, imate zasluženje. A žena, vi ste ne-
verka.

Ženski se je zabliskalo v očeh, ne srd, ne so-
vraštvo, visoka misel je bila, ki je vzplamtela v sr-
cu in švignila skozi oči.

— Jaz imam zasluženje, večje od vašega in
tako, kakoršno vsak izmed romarjev, ki so prišli to
noč na goro, zakaj oni so nosili grehe, a jaz člove-
ka božjega, ki ga je tepel Gospod. Če jaz hrepenim
po Njem, ki stanuje na tej strmini, je to drugo hre-
penenje, nego če hrepenijo ljudje brez bremena in
težkih misli. Vi nosite križ pred procesijo, a jaz člo-
veka — križanega.

Obleka na prsih se je odprla in odspodaj se je
zableščala bela grud. In ravno na sreu je ležala
brazgotina, divja in surova, kakor od kola ali žele-
zne pesti.

Župnik je razprl oči in pogledal v stran. Kdo
ve kak greh je tam za vse življenje zaznamil svo-
jo pot.

— Ženska, zakrij, jaz sem duhoven!

— Vas je strah?

— Strah me je greha in tebe, ki nisi brez
njega.

— Kdo je brez madeža?

— Jagnje na brdu.

— A človek?

Župniku je stisnilo grlo. Hotel je reči: Ženska,
ti si stopila črez prag kakor beračica in moja milost
te prenoči. Ne pregreši se zoper dobro voljo! Pa je
raje molčal in mislil na samozatajo.

— Če mi fant ozdravi, grem v dolino in se na-
stanim pri ljudeh in se skrijem s fantom v pozab-
ljenje in odljudenost. Zakaj pomagano mi je, kakor
so pravili ljudje, in dopolnjena beseda knjig in du-
hovnov. Če mi pa ne ozdravi, ko priromam dvanaest
ur daleč po kozjih stezah iz ravnine na strmi vrh z
bolnim telesom na hrbtu, če mi pa ne ozdravi, ko
klečim na stopnicah cerkve in ne grem počivat,

trudna do smrti, takrat vzdignem fanta na ramo in
ga nesem pred ljudstvom kakor križ, kakor zname-
nje ga nesem pred romarskim ljudstvom, da ga ima-
jo pred seboj, ko hodijo psrečujoče, z blagoslovom
potrošene svete poti.

Žena je umolknila z visokim hripavim glasom
in je široko klečala na tleh, roke v zraku. Fant je
sam sedel na stolu in kimal z glavo. Lasje so mu
bili beli kakor brezova skorja in so viseli v tenkih
svilenih štrinah na čelo in ušesa.

Župnik je premislil in rekel z mirnim, želez-
nim glasom:

— Take ljudi, poznam: dosti jih je v tisto
stran, odkoder ste prišli. A Bog nas varuj pred nji-
mi! Milost ni pri njih in uslišanje. Tudi se jim ni
nikdar zgodilo, naj so romali na kolenih in jokali
krvave solze. Boljše zanje, da gredo za kruhom ne-
go za milostjo.

— Ho-ho! se je zarežala ženska in obrvi so se
visoko vzpele pod lase. Ti si duhoven in preklinjaš
ljudi? Ti si zdravnik pred ljudstvom in odganjaš
ljudstvo? Ti si gostitelj in slabo govoriš o gostih?
O! Fant ne poslušaj besed, ki so tvoja sodba: tebi
so namenjene, a tebe ne zadanejo. Ti si poljubljen
od mene na čelo in tvoja kolena so neupogljiva, ka-
kor so moja neupogljiva kolena, tvoje matere. Pred
kom klečim? Ha! Saj nisi sveta knjiga in sveča na
altarju tudi ne. Ti klevetnik!

In je vstala, kakor je bila velika in dolga, in
iztegnila koščene roke po fantu. Župnik je tudi od-
ložil pipo in vstal. Njegov glas je bil kakor izrezan
iz kamna.

— Moja dolžnost je, da iti rečem tolažbo in
spreobrnjenje. Spametuj se, ženska, in odloži železni
kol, s katerim biješ po meni in postavah božjih na
zemlji. Idi pred Njega in s čelom poljubi prag Nje-
gove hiše. In ko boš strla svoj ponos, se bo razsve-

Dne 3. maja se odpošlje vsem naročnikom „Slov. Gospodarja“ ponedeljkova številka „Straže“. Pazite na pošto!

Naši kandidati.

Dne 17. maja volijo volilci kmečkih skupin z modrimi glasovnicami:

Na programu Slovenske kmečke zveze kandidirajo:

V skupinah za kmečke občine kandidirajo:

Za sodni okraj Maribor, Št. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer:

Franc Robič,
deželni odbornik, Gradec.

Ivan Roškar,
državni poslanec, Malna.

Za sodni okraj Ptuj, Ormož:

Anton Meško,
župan, Lahonci.

Josip Ozmeč,
župnik, Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

Za sodni okraj Rogatec, Šmarje:

Jakob Vrečko,
kmet, Ponikva.

Za sodni okraj Celje, Vransko, Gornjigrad, Laško:

dr. Ivan Benkovič,
državni poslanec, Brežice.

Alojzij Terglav,
kmet, Št. Peter v Sav. dolini.

Za sodni okraj Sočtanj, Slov. Gradec, Marenberg:

dr. Karl Verstovšek,
profesor, Maribor.

Za sodni okraj Brežice, Sevnica, Kozje:

dr. Franc Jankovič,
zdravnik, Kozje.

V sodnih okrajih Slov. Bistrica—Konjice:

Peter Novak,
posestnik, Slov. Bistrica.

Volilno gibanje.

Bodite usmiljeni!? — Do koga!?

Slovenjgradec, 29. apr. 1909.

Usmiljeni bodite, dragi volilci, pred vsem vi, pristaši Kmečke zveze:

1. Do svojih vrlih nasprotnikov — liberalcev! Saj ne vedo, kaj delajo, namreč liberalci; zato pa se jih usmilite, in jim odpustite to veliko, veliko nerodnost, da nameravajo izriniti iz svoje sredine vzor-moža jezičnega doktorja Božiča in ga potisniti v nemški Gradec kot poslanca. Oh ti zaslepljenci! Pač ne poznajo velikomestnega življenja in njegovih nevarnosti! Dr. Božič, vzor-mož liberalcem v verskem, narodnem in socialnem oziru, bi se tam lahko pohujšal, pokvaril, spridil, popačil, izgubil v ero, narodnost in ves svoj nežni čut do kmeta — med to mestno gospodo.

Zašel bi tam v nemškem Gradcu med judovske

nevernike, med Nemce in socialdemokrate, in postal bi lahko iz krščanskega vzor-moža saj mlačež, iz narodnega vzor-moža „tu nič tam nič“, iz kmečkega prijatelja socialdemokrat!

Kaka strašna in nenadomestljiva bi bila ta izguba za tako pobožne, narodne liberalce, ki so ob času volitev taki prijatelji kmeta-trpina!

Da torej liberalci ne bodo prišli ob takega vzor-moža, kakor je jezični dr. Božič, zapišite dne 17. majnika na glasovnico ime: dr. Karl Verstovšek, profesor, Maribor! Pa vsi volilci, ne samo tisti, ki so pri Kmečki zvezi, še bolj pa liberalci, da si obdržijo v svoji sredini tako ljubelega in dragega vzor-moža!

2. Bodite usmiljeni do dr. Božiča samega! Na motite ga v izpolnjevanju njegovih krščanskih dolžnosti, ki jih ima do svojih, katere bi zanemarjal, ako bi se ga z izvolitvijo tiralo v daljino tujino.

In pa kako bi advokat dr. Božič zaostal v svojem najljubšem poklicu kot izvežban kmet, ako bi se ga podilo po svetu z nevhvaležnim poslom poslanca. Naj ostane rajše na svoji kmetiji, (da ne bo po naši — volilec — krivdi pozabil orati, mlatiti, kositi. — Kmetje! Ne uničujte sotrpina-kmeta advokata dr. Božiča! — Zato zapišite dne 17. majnika na glasovnico rajše: dr. Karl Verstovšek, profesor, Maribor!

3. Bodite usmiljeni, slavni volilci — klerikalni in liberalni, do sivolasnega očeta dr. Božiča!

Glejte že v Slovenjgradec ga ni pustil samega ti — svojega sina, advokata dr. Božiča; ko pa vendar Slovenjgradec ne šteje več kakor okroglih 1000 duš; spremljal ga je, da bi se ne izgubil, dragi sinko. — Kaj pa se le v Nemškem Gradcu, ki je sto in petdesetkrat večji, kakor naš Slovenjgradec; tam bi se pa Božiček itak zgubil, ako ne bi se držal vedno hlače svojega sivolasnega očeta, ali pa janjke ali kiki svoje babice.

Torej usmilite se vsaj sivolasnega očeta tega jezičnega dr. Božiča, da ne bo imel po volitvi še več težav in skrbi z njim kakor poprej kedaj.

4. Bodite pametni tudi sami za se, kmetje! — Nikar ne pošiljajte v svet tako izurjenega, izvežbanega kmeta, kakor je jezični doktor Božič; naj ostane rajši doma, da boste vedno in pri vsaki priliki lahko hodili po najbližnji poti k njemu, povpraševati ga za svet — namreč tja v Celje, ne pa v nemški Gradec; v Slovenjgradec pa nikoli!

Bodite torej usmiljeni vsi, klerikalci in liberalci! in dosegli boste usmiljenje!

5. Sičar se pa tudi pomislite, slavni, zavedni in razsodni volilci, kako bi si mi vsi škodovali na svojem ugledu, ako bi mi tako nesamostojnega človeka poslali v Gradec za poslanca, kakor je dr. Božič! Bi ja bilo špot za nas volilce, ko bi našega poslanca moral voditi po Gradcu in parlamentu za roko sivolasi oče, poleg katerega bi capljali jezični sinček, držeč se očeta za suknjič. Usmilimo se sebe tudi! Bodimo ponosni!

Volimo torej rajše vsi — liberalci in klerikalci — 17. majnika samostojnega moža dr. Karola Verstovška!

Dne 7. majnika pa volimo vrlega, prav tako samostojnega moža Franca Pišek, kmeta v Orehovi vasi, ki se ve kaj spretno sukati kot državni poslanec celo na cesarskem Dunaju; gotovo bolje kot njegov tovariš Ježovnik v Velenju.

6. Usmilimo se pa tudi naših vrlih koroških rodnih bratov, katere bi naši liberalci po zmagi še huje in bolj surovo pehali od nas, ki jih kot najbližnji sosedje kar obdajujemo zaradi njihove značajnosti, neustrašenosti in neumorne delavnosti.

Ljudstvo se je zgručilo v procesijo. Fantje, dekleta, žene in moške so stopili skupaj po štirje in štirje in se napravili na pot navzdol. Visok glas je začel, nižji mu je prilagal in rahel, otročji glas je jokaj vmes:

— O Marija, zaupanje naše —

Ženska pa je planila naprej in pred ljudstvom vzdignila fanta v zrak.

— O Marija, zaupanje naše — ha—ha—ha—!

Osnovne misli o bodoči zgodovini slov. slovstva.*)

Dr. K. Glasar.

Malokatera stroka našega literarnega delovanja je v zadnjih letih vzbudila toliko zanimanja, kolikor slovstvena zgodovina. „Časopisu za zgodovino in narodopisje“, ki ga izdaja Zgodovinsko društvo v Mariboru, je lani „Slovan“ očital, da prinaša več slovstvenih nego zgodovinskih spisov.

Sedem let, ko je izhajala moja „Zgodovina slovenskega slovstva“, se je gospod dr. Vidic udeleževal strogega ocenjevanja moje knjige, dasi sam ni izdal nobenega večjega slovstvenega dela stalne vrednosti. Zvedel sem minolo zimo na Dunaju, da je najduhovitejši učenec Jagičev, dr. Nachtigal, bil nasprotnik tem kritikam Vidičevim. Hvala lepa mu za to.

Zopet je minilo sedem let, in vedno se še moje knjige spominjajo z nepovoljnim naglaševanjem. Ba-

*) Sestavek s tem naslovom je objavil g. dr. Šanda v prvih treh številkah „Ljublj. Zvona“ 1908. Pričakovati je bilo, da se oglasi še kdo drug k temu predmetu, zaradi tega so zakasnele te vrstice, ki nimajo namena polemizirati, nego razjasniti marsikaj, kar ni bilo jasno ocenjevalcem moje „Zgodovine slov. slovstva“.

K shodom „Narodne stranke“ v Zgornji savinjski dolini.

V našo lepo Zgornjo savinjsko dolino je prišel g. dr. Kukovec, prikobaril g. dr. Karba, namesto da bi tretji pribinaril, je pa drugi prijoštaril. Prišli so na ogled. Ženili bi se radi. Pa iz te moke, mislim, ne bo kruha. Nevesta — kmečka volja — si bo izbrala drugega ženina, ki je v S. K. Z. Zakaj nevesta bi rada zvestega moža. Liberalizem pa zvestoba sta si precej nasprotna pojma.

Prišli so v Rečico — pa dobili so korbico. In Karba je zlezal žalosten v svojo korbo in Kukovec je zakukal proti Sv. Frančišku na božjo pot. Tam so opravili dolgo spoved — prejeli od gosпода nadučitelja odvezo — potem so si iskali glasove, našli pa nosove. Od tam se podali v Gornjigrad (lahko da se motim — mogoče so šli samo mimo). V Gornjem gradu so pri Drukarju kakšno pametno stuhtali in Jošt je potrošal žalostna ženina v upanju na boljše uspehe v Bočni.

Tu jim je lahko žmavc zabelil žgance, Ručigaj pa namesto Brinarja prodal frakelj brinovca. Kaj so še kaj drugega tam opravili, ne vem dosti — prida gotovo ne. Mudilo se jim je naprej. V Šmartnu so najeli za glavnega govornika za shod pri Goveku v Kokarjih znanega Rojtna. Potem so pod varno kuratelo obeh doktorjev srečno priurili v Kokarje. In tam sta jih stisnila na svoja liberalno goreča srca goriški gospod in oče Govek.

Za predsednika so zgihali g. Knafliča. Knaflič se je spravil po stari navadi na škofov les. G. Karba, slaven govornik Narodne stranke — tako ga je pokadil dr. Kukovec, odpre svoja usta in govori. Med govorom se je tako zibal, da smo se že zanj bali. Konečno utihne slavni govornik Nar. stranke dr. Karba. Dr. Kukovec misli, da bo izvoljen, no, misli so proste.

Zdaj pa čujte, kmetje! Dr. Kukovec je rekel v Kokarjih: Kmetje niso sposobni za deželni zbor, ker ne znajo dobro govoriti. Tako! Kdo pa je izdal parole pri državnozbornih volitvah? kmet naj voli kmeta! Ali ne stranka, katere ustanovitelj ste vi. V resnici ste (doktor po ovinkih). Pa kmalu se je pokazalo, da zna tudi kmet govoriti. Jošt, odkritosrčno rečeno, je veliko boljše govoril, kakor oba doktorja. Seveda nekaj (drugega je, če je njegov govor zrastle na lastnem zelniku.

Vzdigne se Rojten in govori modre besede: Zidanje šol je kmetu v korist, plača naj pa tudi kmet. Duhovito! Torej, ti kmet plačaj šolo, govoriti pa potem nimaš nič. Ti kmet plačaj — če pa otrok mora v šoli včasih delati doma, si kaznovan, če pa dela — kakor se neke godi, kraja se ne imenujemo — v šoli, snazi stranišče, nosi iz stranišča gnoj, popravlja pota, pogostokrat dela cel popoldan na vrtu, žaga drva, pripravlja nasteljo — to ni nič. Ti kmet plačaj in molči. Tako!

Nazadnje so pa malo zažvižgali in špasa je bilo konec. Kmetje v Zgornji savinjski dolini in zadreški se počutijo zelo počesčene, da so videli tri viteze Narodne stranke in bodo preskrbeli, da bode Kukovec kukal, Karba bo dobil korbo (veliko), Brinar bo lahko kuhal brinovec (toda ne kadar ima za učiti v šoli). Vsem skupaj pa naj čla trošt in tolažbo Jošt iz Gotovelj, ki je morda brat celjskega Jošta. Zeleli bi, da se pokažejo naši moške.

Kmetje! Pošljite dne 7. maja svoje sinove, hlapce in delavce na volišče!

til Njegov obraz in se bo zgodilo, za kar prosiš. Zakaj najtrši je največji pred njim, če klone.

Globoka noč je svetlo pogledala v okno in ti-soč zvezd je zatrepetalo nad visoko gorsko vasjo, stiskajočo se okolu cerkvenega zvonika kakor čreda okolu pastirske palice.

Tilda je vstopila in postavila večerjo na mizo.

— Pijta in fejta, zakaj globoka noč je že in spat kličejo rogovi.

Masten duh, gorek od peči, se je zazibal nad mizo in žensko omamilo. Od visokega greva blede lico je zardelo in uporna štrana las se je pohlevno položila na čelo.

— Ko odvečerjata, ležita spat, a jutri, ženska, idite, kakor sem rekel, in zaupajte! Zgodilo se bo, kakor ste želela.

In ženska se je navečerjala in nasitila fanta, in ko je mislila leči, je naslonila glavo na fantovo ramo in zatisnila oči.

Ko je zjutraj župnik zasuknil ključ v cerkvenih vratih, je ženska že klečala na stopnicah in fant je stal poleg nje. Župnik je šel pred altar in pomolil v poseben namen. Ozrl se je v zlate sveče in njegova molitev je zagorela proti stropu kakor vošččen plamen pred obrazom altarskega svetnika. In ko je stopil iz cerkve, ga je pogledala žena. Njen pogled pa je bil kakor ogelj žareč in svetel kakor luč v noči.

— Se je zgodilo?

Župnika je spreletelo v kolenih, ko je stal na stopnicah pred njo. — Se je zgodilo?

Ženski glas je bil kakor na kolu pražen. Kar cvrlo je od njega.

— Ha—ha—ha—ha—!

Smeh je letel v dolino, kakor če pastirji potočijo kamen po bregu.

vim se dalje, nego celo človeško dobo z jezikoslovjem in svetovnim slovstvom, pazno zasledujem dela in ocene na polju omenjenih strok, pa takega pojma nisem našel še nikjer, da bi se z delom, s katerim sem se pečal 15 let, ubijali mladi literati celih 14 let. Nobeden ocenjevalec moje knjige nima niti pojma ne o smeri cele knjige. Vsled tega so mladi literati prišli na to misel, da bi zasnovili kaj novega. Gospod dr. Šanda omenja, da je knjiga naravnost razočarala z ozirom na nedostatno estetično opisovanje in ocenjevanje naših pisateljev. Jaz pa mirno trdim, da v tem oziru knjiga ne zaostaja za drugimi velikimi deli te vrste drugih narodov, n. pr. Koberstein, Gervinus, Galahov itd. Neki Slovenci je rekel, da je knjiga (I. del, IV. zv.) suhoparna in šablonska. Čeh (pokojni Šercl) je menil, da se čita kakor roman; drugi Čeh (Karasek) misli, da se naj omenjeni del prevede na češki jezik. Če ud večjega slovanskega plemena, ud, ki je v nemškem jeziku (v Gošenovi zbirki) izdal zgodovino slovanskih literatur, misli, da se naj delo manjšega slovanskega naroda prevede na jezik večjega slovanskega plemena, je to gotovo znak vrednosti dotičnega dela. Nek slovenski literat je omenil, da so postali nejevolni čitatelji in ocenjevatelji, pokojni vseučilišni profesor Simon Šubic pa je dejal: „Nestrpno pričakujemo daljnih zvezkov.“ Najbolj drastično pa je nasprotstvo v oceni predgovora. Prečital sem ga pred natisom pokojnemu Šerclu v Gradcu in ga prosil za odkritosrčno besedo. On je odobril predgovor in Karasek je v oceni (Česka Revue 1901) omenil, da je duhovito pisan z obširnim znanjem dotičnih strok v prvih literaturah evropskih. In slovenski ocenjevalec je omenil, da je predgovor „popolnoma zgrešen.“

(Dalje prihodnjik.)

Politični pregled.

Načrt Bilinskega.

Finančni minister dr. Bilinski je v zbornici razvil svoj finančni načrt, ki pri raznih strankah vzbuja resne pomisleke. Državni dohodki rastejo vsako leto za okroglih 100 mil. kron, izdatki pa za 165 mil. Torej gospodari država že s primanjkljajem. Treba bode varčevati v vseh ministrstvih, ker redni dohodki iz sedanjih virov ne bodo več dosti rastli. Države dolžnost pa je, da odkaže deželam večje svote v pokritje rednih primanjkljajev, ki iznašajo že okroglo 41 mil. Te pa mora država pokriti z novimi dohodki. A kje naj jih išče? Vedno se povdarja, naj država ne obremenuje revnejše sloje, toda skoro nobenega direktnega davka se ne more zvišati.

Ostanejo edino-le indirektni, užitinski davki, ako se hoče dežele podpreti z večjimi prispevki. Prejšnja vlada je predlagala, naj se zviša žgancarina. Doslej se to ni posrečilo. Sedaj predlaga vlada, da se zvišata žgancarina in davek od piva. Po lanskem načrtu bi dežele dobile okrog 19½ mil. kron, po sedanjem pa še 12.563.000 K samo od žganja in piva. Poleg tega hoče vlada še preko en mil. kron razdeliti na Koroško, Moravsko, Šlezijo in Kranjsko. Zakon bi veljal za deset let in vsako leto se utegnejo ti dohodki pomnožiti za dva milijona kron, ki bi se zopet po ključu razdeljevala med posamezne dežele. V bodoče bi se seveda dežele morale odpovedati nakladi na pivo. Dežele bi torej dobivale bodočih deset let od države: 12.500.000 K iz direktnih davkov, dalje 32 mil. iz (davkov od piva, 20.700.000 K iz žgancarine in še po vrhu 41 mil., skupaj torej okroglo 106 mil. Država pa bi pridobila do 23 mil. Ta dobiček države pa je neznaten oziroma na nove izdatke. Orožnikom se morajo zvišati plače. Dalje iznašajo letne obresti od novih dolgov za poddržavljanje železnic, vojaške namene itd. nad 3.300.000 K, novi zakon zoper živinsko kugo bode tudi zahteval okroglo en milijon kron. Na drugi strani pa bi se znižali hišni davki za osem milijonov, povišali pa izdatki vsled dvehletne vojaške službe in socialnega zavarovanja. Iz tega sledi, da treba dobiti nove vire za državne dohodke.

Državni zbor.

Načelniki klubov so sklenili sledeči delavni načrt za državno zbornico: Reši naj se zakon za trgovske pomočnike, nato naj se prične prvo branje o vladnih načrtih glede na deželne finance in Masarykov nujni predlog o zagrebiški pravdi proti Srbom. Med tem pa bi delali proračunski, socialnopolitični in aneksijski odsek ter pripravili gradivo za poznejši čas. Splošna želja je, da parlament še v spomladanskem zasedanju reši državni proračun. To je pa le tedaj mogoče, ako so poslanci v svojih govorih kratki. — Socialni demokratje so v odseku za socialno zavarovanje najodločnejše nastopali proti temu, da bi bili kmetje in obrtniki zavarovani skupno v eni zavarovalnici.

Kriza na Ogrskem.

Ministrski predsednik Wekerle je podal cesarju celokupnega ministrstva ostavko, katero je cesar sprejel, vendar pa je še dosežanemu ministrstvu poveril posle do rešitve krize. Wekerlu je naročil cesar, naj mu navede več ogrskih politikov, katerih mnenje bi cesar rad izvedel. Prvi bo poklican k cesarju bivši ministrski predsednik grof Štefan Tisza. Zaslišavanje se bo pričelo v ponedeljek.

Naš cesar bolgarskemu kralju.

Cesar Franc Jožef je poslal bolgarskemu kralju brzojavko, v kateri mu iskreno častita, da je prišlo do sporazumljenja med Turčijo in Bolgarijo in izraža nado, da bodo prijateljski odnosi med našo državo in Bolgarijo postali še bolj intimni, nego so bili do sedaj. Kralj Ferdinand se je našemu cesarju tudi brzojavno zahvalil. Tudi zunanji minister baron Aehrenthal je takoj, ko je bila priznana neodvisnost Bolgarske, brzojavno častil bolgarskemu kralju.

Perzija.

Zadnji dogodki v Carigradu so zelo vplivali, da se je položaj v Tebrisu poostil. Člani endžuma so šahov predlog, da bi se vpeljala konstitucija na podlagi šerijata kategorično odklonili. Prebivalstvo še vedno strada. Evropejci so vsled vladajoče anarhije v velikem strahu. O Urmiji so razširjene zelo vznemirljive vesti. Konzularna pošta je izostala že tri tedne.

Preobrat na Turškem.

Kako je bil sultan odstavljen.

Po seji narodne skupščine, pri kateri se je prebralo poročilo Šeket paše, da so vse vojaške operacije končane in da je Jildic zavzet, je skupščina sklenila, odstaviti sultana. Pri seji sta bila navzoča tudi šejk ul islam in fetva enim. Uradno glasilo sklepa narodne skupščine o odstavitvi sultana se glasi tako-le: V torek, dne 27. malega travna 1909 ob ½3. uri popoldne se je narodna skupščina izmed obeh načinov, navedenih v četvi, ki jo je prečital in podpisal šejk ul islam, odločila za odstavitev. Z ozirom

na to, se proglašja, da je Abdul Hamid II. odstavljen kot kalif in sultan, za kalifa in sultana pa proglasimo prestolonaslednika Mehmed Rešat efendija pod imenom Mehmed V.

Sultan prognan v Solun.

Sultana Abdul Hamida so odpeljali v Solun v prognanstvo. Peljal ga je tja posebni vlak. Pred odhodom je bil kolodvor zaprt za vsakega; vojaštvo je zabranilo vhod. Ko se je pripeljal sultan v spremstvu nekaterih pobočnikov na kolodvor, ga vojaki niso pozdravili, tudi častnike je moral sultan naprej pozdraviti, nakar so ti še le odzdravili. Sultan je bil civilno oblečen in je imel seboj svoje žene, dva sina in osem slug. Vlak ga je naravnost odpeljal v Solun, kjer bo strogo zastražen in ostane ječnik, dokler bo živel. Sredstev za življenje mu ne bo manjkalo, a denarja ne bo imel za nove spletkarije. Njegovo življenje ne bo v nevarnosti, ako si sam iz olupa življenja ne vzame.

Novi sultan.

Novi sultan, Mehmed V., je prišel v sredo ob 3. uri popoldne v vojno ministrstvo, kjer so ga po zdravili veliki vezir, šejk ul islam, predsednika parlamenta in senata, general Šeket paša, vsi drugi generali in dostojanstveniki. Vsi so mu poljubili roko. Občinstvo, ki je bilo zbrano v dvorani, ga je navdušeno pozdravilo. Mehmed je med viharimi ovacijami zasedel prestol, ter sprejel poklone navzočih. Navzoča sta bila tudi bolgarski eksarh in ekumenski patrijarh. Strel iz topov so naznanili konec ceremonij. V Jildicu je sprejel novi sultan poslanca katere mu je predstavil Ahmed Riza.

Prestolnica Mehmeda.

Novi sultan je izbral za svojo bodočo prestolnico palačo Dolmabagie, v kateri je bil kot ujetnik 33 let.

Sprememba na prestolu.

se je naznanila brzojavno vsem diplomatskim misijam. Novemu sultanu in narodni skupščini je došlo nebroj čestitk in pozdravov iz vseh delov širnega carstva.

Na ukaz turške vlade je turški poslanik na Dunaju izročil avstrijskemu vnanjemu ministru notifikacijo, v kateri turška vlada naznanja odstavo Abdul Hamida in proglašitev novega sultana Mehmeda. Posebno poslanstvo bo odšlo, da naznani velesilam nastop vlade novega sultana.

Revolucija v Mali Aziji.

Hodže v Mali Aziji so razvili zeleno zastavo in oznanjajo sveto vojno proti Mladoturkom. Združilo se je že jako veliko število bojevnikov, ki so zasedli že anatolsko železnico. Splošno se sodi, da bodo proglasili uporniki najljubšega sina Abdul Hamida, prince Burhan Edina za sultana in ga dali v Meki oglasiti za kalifa.

Raznoterosti.

Duhovniške vesti. Č. gospod Anton Novak bo 1. maja ustoličen po preč. gospodu stolnemu dekanu Moravcu na župnijo Kamnica. — Župnija Spitalič je razpisana do 10. maja. — Č. gospod Anton Srebre, kaplan v Smartnem pri Slovenjgradu, je predstavljen v Vuzenico. — Na državni gimnaziji v Mariboru je razpisano mesto veroučitelja. Prošnje do 5. junija 1909 na c. kr. deželni šolski svet. Prosilci se morajo podvreči predpisnemu izpitu, ki se bo vršil dne 25. maja v pisarni knezoškofijskega ordinarijata. Tozadevne prošnje se morajo vložiti 14 dni pred izpitom potom dekanijskih uradov na škofijski ordinarijat.

Brinar in volika. Kandidat Brinar se odlikuje na svojih shodih po svoji neizobraženosti. Kakor da bi bil prvi mogotec sveta, se postavi učitelj Brinar pred občinstvo, vtakne obe roki v hlačne žepe in govori v prizorih tako drzno čez klerikalizem (besede in njenega pomena Brinar itak ne razume), da se je lastnim njegovim pristašem studil. Katoličanstvo je možu Brinarju mračnjaštvo (svobodomiselnost mu je vse. Zato pa tudi nikjer ne najde simpatij. Tudi liberalni poslušalci šepetajo med seboj: visokega Brinarja ne volimo, mi ostanemo raje doma.

Volilni shod S. K. Z. v St. Jakobu (pri Kalobju) — piše „Narodni Dnevnik“ — so preprečili volilci Narodne stranke. Konstatiramo, da se je shod S. K. Z. povsem mirno vršil ob udeležbi 250 volilcev pod milim nebom, da je potem učitelj Kveder v gostilno Graselli sklical nov shod, ki se je ob splošnem vrišču zaključil čez dober četrt ure. Taka poročila „Narodnega Dnevnika“ nas spominjajo na pravljico o popotniku, ki gre skozi samotni gozd sam in s krikom sam sebi dela pogum. Volilci Nar. stranke bodo pač debelo gledali, ko bodo brali to raco v svojem listu. Nasproti takim zavijanjem, ki kaže veliko nervoznost v liberalnem taboru, je najbolje sredstvo: mirna kri in vstrajno delo!

Zasebne pogovore kandidata dr. Benkoviča izkorišča „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“ po staroliberalni navadi. Da bi saj resnico pisali! Seveda resnica jim ne prija, zato pa si kar na lepem

izmislijo cele pogovore, ki se nikdar niso vršili. Na primer piše „Narodni Dnevnik“ o nekem pogovoru dr. Benkoviča z gospodom Planinškom v celjskem hotelu „pri belem volu.“ Poročilo je tako bedasto in iz trte izvito, izmišljeno, da preidemo preko njega na dnevni red. Pribijemo to notico „Narodnega Dnevnika“ kot dokaz skrajne konfuznosti, zmedenosti, nervoznosti in — surovosti liberalnih urednikov, katero povzroča slaba perspektiva z ozirom na bližajočo (se odločitev 7. in 17. maja!

Kandidat Slovenske kmečke zveze Jakob Vrečko priredi v nedeljo dne 2. maja tri shode in sicer: po prvem opravi lu na Žusmu; po drugem opravi lu pri Sv. Heleni, župnija Slivnica; po večernicah v St. Vidu pri Bevcu. V torek dne 4. maja ima ob ½8 zjutraj shod pri Sv. Florijanu.

Liberalno učiteljstvo je včeraj (v četrtek) razvilo strastno agitacijo za svojega stanovskega kandidata Brinarja. Prosimo ponovno svoje somišljenike, naj tudi uprizorijo agitacijo od volilca do volilca in naj priporočajo našega kandidata Franca Pišeka. Dne 7. maja mora sleherni naš pristaš na volišče.

Nesramnost plojevcev in liberalcev. Liberalni listi, s katerimi so v očitni zvezi tudi plojevci, so o priliki volitev v okrajni zastop ptujski prinesli skrajno lažljivo vest, da je župnik Merkuš iz Zetal volil z nemškutarji in bil tudi njihov kandidat. Ta slogaška nesramnost presega že vse meje. S to lažjo se hočejo plojevci okoristiti ob volitvah. Ali ta namera se jim ne bo posrečila. Izvoljeni Merkuš ni župnik, ampak kmet iz Pristave. Župnik Merkuš je dal pooblastilo profesorju Zeleniku, ki spada tudi med voditelje Plojeve stranke. Župnik Merkuš namreč niti ne prebiva v ptujskem okraju, ampak žetale spadata pod rogaški okraj. Krivdo, da so propadli Slovenci pri volitvah v ptujski okrajni zastop, bi liberalci in plojevci radi zvrnili na Kmečko zvezo, zato si izmišljujejo tako nesramna sredstva. Toda mi bomo poskrbeli, da bo slovenska javnost izvedela, kdo je pravzaprav zakrivil tako žalostni propad Slovencev.

Učitelji o Ploju. Zelo bo zanimalo, ako ponatisnemo nekatere odstavke iz letaka, ki so ga izdali liberalni učitelji pred dvema letoma proti dr. Ploju. Takrat še Ploj ni uskočil iz Kmečke zveze, za to so ga napadali, sedaj je postal uskok iz kmečkega tabora, za to je tudi liberalnim učiteljem vzor. Pisali so med drugim tudi naslednje:

„Tudi dvornega svetnika Ploja kmetje ne bodo volili. Za njega deluje le par sebičnih gospodov iz mest in trgov, katerim je Ploj na Dunaju kaj izprosil, slovenski kmečki narod ne more biti za Ploja navdušen. Ploj je na dve strani oster nož. Na eni strani hoče biti zastopnik volilcev nasproti vladi, na drugi strani je pa svetovalec dvora in se mora pred ministri in pred dvorom takoj na trehuh vleči, če vlada tako hoče. V Mariboru so lani na nekem shodu volilci na Ploja zahteve stavili, pa ta od vlade odvisen mož se je plašno izgovarjal, da se vladi ne smemo zameriti. Poslanec imamo vendar zato, da vladi, če treba, tudi zobe pokažejo, če je ljudstvu krivična, Ploj se pa boji zamere. Kako pa tudi hoče drugače, ker je vladi hvaležnost dolžen, da mu je čast dvornega svetovaleca podelila. Dvema gospodoma nikdo ne more služiti. Ploj gotovo ni zategadelj postal dvorni svetnik, ker je Slovence pogumno zastopal. Nočemo nikakor dvomiti, da bi Ploj ne bil rođoljub, vendar je pa na pol Nemec. Slovensko govori prav slabo, kot govornik v slovenskem jeziku se niti daleč ne more meriti z Zadravcem, ki je izvrsten govornik, kar je pokazal na velikih shodih v Vuzmetincih in v Ptuj. Oženil se je Ploj s trdo Nemko, ki se navdušuje za Prusijo bolj nego za Avstrijo.“

Potem se še opisujejo Plojeve družinske razmere, toda na tej poti tudi sedaj nočemo slediti liberalcem, ko je Ploj obrnil kmečki stvari hrbet in se zadržal učiteljem.

Ploj, ki nastopa sedaj kot kandidat liberalnih učiteljev, bo gotovo propadel, kakor stojijo danes razmere v volilnem okraju. Napor liberalnih učiteljev je brezuspešen. Naši na delo za Meška in Ozmeča, da bosta tem sijajnejše zmagała.

Kmečki prijatelji so pa zares Plojevci. Sedaj agitirajo najbolj strastno proti svojemu sobratu Mešku.

Okrajni zastop ptujski so nam zapravili pristaši Plojeve stranke. To stoji! Toliko malomarnosti v agitaciji, ko pri teh volitvah še nismo kmalu videli. Da bi Plojaši le desetinko one agilnosti pokazali, kakor jo razvijajo v agitaciji za uskoka Ploja, bi volitev iz veleposredstva drugače izpadla. Zelo čudno se nam zdi nadejati to, mogoče se v nedolgem času obrazložimo to zanimivo prikazen, da so odločni pristaši Ornigovi, n. pr. poštar Marinič pri Sv. Urbanu, začeli agitirati za Ploja. Liberalci in stajerci jancei se torej združujejo za Ploja.

Grdo gonjo so uprizorili liberalci proti kmečkemu kandidatu Roškarju zaradi nesreče, pred katero nihče ni obvarovan. Iz popolnoma zanesljivega vira vemo, da je akte, s katerimi razpolaga liberalna stranka, pregledal tudi dr. Jurtela, liberalni odvetnik šentlenartski dr. Gorišek pa, ki ne more nič zaslужiti pri okrajni hranilnici in kmečki posojilnici,

Agitirajte od volilca do volilca!

ker jo imajo kmetje v rokah, dela izpiske za liberalne liste. Dr. Jurteli bi svetovali, da naj raj študira zopet Plojeve akte in priobčuje izveleke.

Bomo videli! Iz Celja nam pišejo: Liberalni kolovodje bi radi zopet nemoteno obrekovali naše pristaše, kakor so to pri zadnjih volitvah storili. Sedaj pišejo, da bodo objavili životopis našega pristaše Mlakarja. Le poskusite! Mi nismo tudi v tem oziru tako nepripravljeni kakor pri zadnjih volitvah in smo dobro preskrbljeni. Ali hočete životopise svojih liberalnih kandidatov Goričana, Ploja, dr. Kukovca, dr. Božiča, Berlisga, Karbe? Samo začnite in mi bomo vračali brezobzirno in brez pardona!

Petrovski nadučitelj Slane je naiven. Ko vidi dolgo duhovsko suknjo na vetru frčati, pa se kar vsede in piše to novico v „Narodni List.“ Kdo se naivnosti tega narodnega strankarja ne smeji?

Slov. Plan. Društvo naznanja, da prodaja g. Vaso Petričič, veletržec v Ljubljani, jako dobro čistilo za črevlje pod imenom „Zlatorog“ v korist Slovenskemu planinskemu Društvu in da je od prve pošiljave tega čistila Slovenskemu Planinskemu Društvu že naklonil znesek 25 K. Nujno je torej priporočati, da se Slovensko občinstvo prav pridno tega dobrega čistila poslužuje in s tem nakloni Slovenskemu Planinskemu Društvu nov vir dohodkov.

Liberalni učitelji so se vrgli z vso silo na agitacijo proti Kmečki zvezi. Pri tem vporabljajo tudi protizakonita sredstva. V rokah imamo dokaze za več slučajev, da so liberalni učitelji v šoli razdelili učencem liberalne liste in vabila na liberalne shode, naj jih neso svojim starišem. Opozarjamo zadnji učiteljstvo, naj se nikar ne pusti izrabljati od celjskih doktorjev v strankarske namene in naj nikar ne zlorablja šole v svrhu agitacije. Ako ta zadnji opomin ne bo izdal, bomo nastopili brez vsakega pardona, posledice naj si pa liberalni učitelji pripišejo samim sebi. Učitelje plačuje ljudstvo, da mu vzgajajo otroke, ne pa da delajo proti ljudstvu.

Preveč prozorno! Dr. Božič in njegovi volilni korteši so že izgubili duševno ravnotežje. Kozla za kozlom ustreljijo. Naša notica „Živijo kokoši!“ je tako poparila Božičevo okoličnico, da so dali priobčiti v „Nar. Dnev.“, ki je za vse nemnosti vedno na razpolago, to le zares klasično zahvalo:

„Zahvala g. dr. Božiču za brezplačno pravno pomoč. Podpisano veže prijetna (?) dolžnost, da se tem potom javno zahvalim g. dr. Antonu Božiču, kaz. zagovorniku v Celju, za vse strokovnjaške nasvete v neki zemljiški zadevi na mojem posestvu kakor tudi za osebno posredovanje med menoj in mojim nasprotnikom, vsled česar je temu prihranil znatne stroške, meni pa nepotrebnega pota. Vse nasvete in osebni ogled je napravil g. dr. Božič brezplačno, za kar se mu najiskrenejšje zahvaljujem. Ana Rodetova, posestnica na Zg. Hudinji štev. 33 pri Celju.“

Ta le zahvala in pa ono dejstvo, da je dr. Božič gonil svojega starega, si volasega očeta po shodih, v dokaz, da je res kmečki sin, dokazujejo dovolj jasno, da še dr. Božič ni gođen za deželni zbor. Mi odkritosrečno ne razumemo, kako more človek, ki je že nad 30 let star in se mu je celo posrečilo dobiti naslov doktorja, javno uganjati take nerodnosti.

Za volilni sklad so darovali p. n. gospodje: Frangež Šmarjeta 10 K; dr. F. K. 10 K; V. Z. 6 K; Kranjc — Sv. Peter 2 K; Dvoršak Slivnica 5 K, Štravs — Trbovlje 3 K; odborniki Lj. hran. in posojilnice v Celju 20 K; Rat Sv. Ilij 5 K; Hirti — Slivnica 10 K (Hirti 5 K, Belšak 5 K); pazniki in delavci, zbrani na društvenem skupnem sestanku v Trbovljah 8 K z željo: Naprej do zmage!

Somišljeniki, pazite, da ne daste iz rok glasovnic in legitimacij. Nasprotniki bodo porabili vsako sredstvo v prilog svojim kandidatom.

Štajersko.

Mariborske novice.

Turiste in izletnike iz Maribora in Dravske doline opozarjamo, naj pred enim mesecem ne hodijo v Šumik, ker je sneg vse brvi prek Lobnice polomil in so plazovi deloma odnesli pot. Zelo nevarno je stopati krog drčje pod Velikim Šumikom in pod Vernskim slapom, ker se tamkaj zdaj plavijo trve in koli. — Podravska podružnica S. P. D.

Navihano tatice je policija prijela v osebi Marije Kozjak od Sentjanzevega vrha, okraj Slovenjgradec. Predrznata tatice, ki je bila velikokrat že predkaznovana, je ukradla strojevodji Andreju Puklu v Studencih pri Mariboru iz zaprte omare zlato uro in verižico. Po storjeni tatvini je šla v Maribor, kjer je poslala nekega 12 letnega dečka z uro in verižico k zlatarju Ilgerju v Poštno ulico, naj ukradeni stvari tam proda za 50 kron. Zlatarju se je to precej sumljivo zdelo, ker je ura sama bila štirikrat toliko vredna. Po dečkovem sporočilu so prijeli Kozjakovo, katera je končno priznala tatvino. Pred dvema mesecema je bila Marija Kozjak še-le odpuščena iz ženske kaznilnice v Begunjah na Kranjskem.

Neprijeten dogodek na glavnem trgu. Minule soboto so na tukajšnjem glavnem trgu razprodajali različne starine. Med temi je bilo tudi nekaj starih slammic, toda takih, da se je človeku kar gnusilo, ako jih je pogledal. Skrajni čas je, da bi se take stvari ne dogajale več na glavnem trgu, na katerem se tudi živila prodajajo.

Preprečena sleparija. V tukajšnjo konfekcijsko trgovino Aleksandra Ledinega na Tegethofovi cesti je prišel te dni 19letni delavec Anton Muhič iz Partinje, okraj Maribor, pokazal neko pismo, v katerem se Ledinega naprosi, naj izroči Muhiču eno obleko, katero bo potem plačal učitelj Wassermann. Ledineg je poklical stražnika, ker se je izkazalo, da pismo ni pravo. Muhiča so oddali sodnji.

Iz sodne dvorane. Pred mariborskim okrajnim sodiščem sta se morala zagovarjati zidarska polirja Al. Lederer in Mat. Ozimič, oba uslužbena pri stavbeniku Rudolf Kiffmanu v Mariboru, radi prestopka proti varnosti življenja. Južna železnica je delala namreč za glavnim kolodvorom novo skladišče in nov tir. Vsa tozadevna dela je dobil v delo stavbenik Kiffmann, pri katerem sta oba gori omenjena uslužbena. Pri tem delu je bilo treba odkopati eno plast hriba, kar bi se moralo od stopnje do stopnje odkopati. Lederer pa je zapovedal, naj se en del podkoplje, da se bo preje dogotelo. Ozimič je pa ta nalog prenaradil v tem, da se naj podkoplje vsa plast hriba. Delavci so šli na delo, izpodkopana plast se je utrgala in pokopala delavca Stefana Ertla pod seboj. Izkopali so ga mrtvega izpod plasti. Ker sta bila še oba nekaznovana in se vobče dobro obnašala, sta bila kaznovana vsak s tremi tedni strogega zaporu, ker sta pustila podkopati plast.

Celjske novice.

Prekoršek popravlja. Z ozirom na dopis, priobčen v „Straži“ št. 49. v rubriki Štajersko pod „Celje“ zahtevam, da v smislu § 19. tisk. zakona sprejmete sledeči popravek ter ga natisnete na istem mestu z istimi črkami: Ni res, da je Ivan Prekoršek plačan agitator Nar. stranke ter da kuje v stanovanju liberalnega koncipijenta, generala Nar. stranke, v zvezi z Milošem Stiblerjem naklepe zoper kmečko ljudstvo. Res pa je, da sem nastavljen od Ciril in Metodove družbe kot pot. učitelj za Štajersko in da kot tak delujem v prid slovenskega prebivalstva na kulturnem in šolskem polju, da se pa pri tem na strankarsko politiko ne oziram. Ni res, da dopisujem dan za dnevom v liberalni dnevnik in agitiram od petka naprej za dr. Božiča. — Res pa je, da sem napisal članek o slovenski števnici kandidaturi v nemških mestnih in trških skupinah, v katerih bi morali nastopiti slovenski meščani in tržani ne kot pristaši te ali one politične stranke. — Res je nadalje, da sem bil v mariborskem okraju zadnjič 21. svečana pri narodni slavnosti na Muti. Res je, da sem bil v petek in soboto v občini Meža, Št. Janž, Sv. Jedert v slovenjegraškem okraju radi podružnice, ki je ustanovim v Št. Janžu. Celje, 28. aprila 1909. — Ivan Prekoršek. — Vse je lepo, g. Prekoršek, kar ste napisali, samo, da bi bilo — res. Če že niste plačan agitator Narodne stranke, pa brezplačno agitirate za njo in njene kandidate. In kdor Vas pozna, tudi ne bo verjel, da se pri svojem delovanju ne ozirate na strankarsko politiko. Po § 19. lahko vsakdo popravlja, če pa kdo veruje takim popravkom, je druga stvar.

Celjska Zadržna zveza je posegla na Štajerskem s tem v političen boj, da hoči njen revizor Miloš Stibler govoriti in agitirati za liberalno stranko po Spodnjem Štajerskem. Vkljub temu se še nahajajo pri nas nekatere posojilnice, ki so v rokah katoliško-narodnih pristašev in ki se ne morejo odločiti, da bi zapustile Zvezo, koja pri vsakih volitvah posega v boj v prilog liberalne stranke. Mogoče, da nekateri mislijo, da je dobro imeti dvojno železo v ognju, vendar odkritosrečna politika to ni. Ali igrajo tudi denarno-egoistični nagibi pri tej gospodarski politiki, je drugo vprašanje, kojega danes nočemo razmotrivati.

Za župana je izvoljen dr. Jabornegg, za podžupana pa Maks Rauscher, ker dr. Jesenko ni hotel več sprejeti podžupanske časti.

Porotno sodišče. Že večkrat je imelo celjsko porotno sodišče opraviti s ponarejevalci in razpeče valci ponarejenega denarja. A vsikdar jim je ušlo, glavni vodja te družbe Ivan Krkovič iz Podboršta. Odtegniti se je znal tudi obravnavi, pri kateri so bili štirje njegovi sokrivci obtoženi kaznovani. Šel je v Ameriko in tudi poskusil ponarejati denar. Ker mu je pa izpodletel poskus z ameriškimi denarjem je začel pa s ponarejanjem 20 kronskih avstrijskih bankovcev. Pošiljal jih je domov ter razširjal po Štajerskem, Kranjskem in Hrvaškem. Na poziv avstrijske policije so ga zasledili v Clevelandu, kjer je imel popolnoma moderno urejeno delavnico. Ker je pa ponarejal tudi ameriške dolarje, ga je tamošnja policija zaprla na 2 leti in ga potem odposlala v Avstrijo. Obravnava je trajala tri dni. Krkovič je bil obsojen na 9 let težke ječe.

Ptujske novice.

Zakaj so propadli Slovenci pri volitvah v okrajni zastop? Nadejali smo se, da bodo Slovenci zmagali saj letos; razmere so bile za nje precej ugodne. C. kr. ministrstvo je ugodilo rekurzu Slovencev radi zadnjih volitev, tako da bi imeli letos, ako se vsi udeležijo volitve, dobrih 20 glasov večine. In vendar smo propadli. Kdo je kriv? Prvi vzrok je, da še ni dovolj agitiralo. Cela agitacija je bila v o-

kah ptujskih Plojevih pristašev in staro-liberalcev Zupančiča, Zelenika i. dr. Če sploh kedaj, potem se je pri teh volitvah pokazala prav jasno vsa nezmožnost liberalne stranke. To ni ljudska stranka, ki išče povsod svoj dobiček. Navadno so se zbirali volilci v Narodnem domu k skupnemu pogovoru. Letos pa so si gospodje dobiček med seboj bratovsko razdelili: Haložani naj pridejo k Mahoriču, Slovenjgoričani pa k Zupančiču.

Pri takih razmerah ni čudno, da kmet nima zaupanja do mestnih gospodov. Zato pa dvigni le kmalu, Slovenska kmečka zveza, ti odkritosrečna in nesebična prijateljica slovenskega kmečkega ljudstva, dvigni svoj mogočni prapor tudi v zaspanem ptujskem okraju; bodi nam rešiteljica in voditeljica, ti naša nada, naš ponos!

Sveta dolžnost vsakega volilca v ptujskem okraju pri prihodnjih deželnozbornih volitvah je, da odda svoj glas edino le kandidatom S. K. Z., to je dne 7. maja dr. Antonu Korošecu, državnemu poslancu v Mariboru, dne 17. maja pa Jožetu Ozmeču, župniku pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, in Antonu Meško, županu v Lahoncih. Liberalizem nima zmožnosti, da bi nas vodil, to je pokazal dne 27. aprila t. l. v Ptuj; zato proč z njim. Naša slovenska in kmečka stranka je K. Z.

Drugi vzrok, da smo propadli, je needinost, ta stari greh slovenskega ljudstva. Volilci niso vedeli prav, koga naj volijo; poslal se jim je sicer nek seznam kandidatov, a do večine niso imeli zaupanja, med tem ko so delali Nemci po gotovem načrtu složno in vstrajno že cele tedne poprej. In tudi v prihodnje ne bo edinstvi in prave delavnosti med nami, dokler ne bomo zbrani v eni močni ljudski stranki, in ta bodi Slovenska kmečka zveza. Grobokop svojega naroda je vsak Slovenec, ki nasprotuje ljudski stranki S. K. Z.

Tretji vzrok je zaspanost in neznajnost nekaterih omahljivcev, ki se pri polni mizi ali v mirni družbi prav radi ponašajo s svojo narodno zavednostjo, v volilnem boju pa puščajo svoj narod na cedilu. Neznajnejši so, politične pokveke, ki ne zaslužijo, da se še dalje z njimi pečamo. Fej jih bodi!

Načelnik ptujskega okr. zastopa, župan Ornič, je razposlal pred volitvami vsem volilecem in župnikom tiskan računski pregled svojega dosedanjega delovanja od l. 1904. do l. 1908. v nemškem in slov. jeziku. Dohodki znašajo: 841.666 K 2 v, in sicer so prispevali: država 54.000. dežela 105.509 89, občine in interesi 16.019 29 K, mostovina borskega mostu znaša 22.217 12 K; okrajne doklade znašajo skupaj 498.719 72 K in znaša za leto 1905: 126.450, za l. 1906: 127.037 20, za l. 1907: 126.927 46, za l. 1908: 118.305 K. Za prodano galico se je dobilo 145.200 K. Skupni stroški znašajo 841.666 02 K; izdalo se je: za zdrževanje cest 247.511 00, za nove okrajne ceste 172.628 28, za pešpote in razširjanje cest 8.866 01, za občinske ceste 55.071 62, za kmetovalstvo 163.817 30, za razne potrebe 193.771 80 K. Računski pregled je pravzaprav hvalospev na župana Orniča, kojega ime se bere če ne v vsakem, pa vsaj v vsakem drugem odstavku.

Uboj. Zadnji petek je želar Kramperger na Mestnem vrhu zabodel z nožem pri prepiru radi posestva svojega sina, da je bil takoj mrtev.

Nesreča. Pri pijonirskih vajah na Dravi se je ponesrečil v pondeljek predpoldne nek četovodja deželne brambe. Čoln je zadel ob steber pri železniškem mostu; četovodja je izginil v valovih, še do danes ga niso našli. Drugega vojaka prostaka, ki se je nahajal v istem čolnu, so rešili.

V Gradcu je umrl g. Ivan Schamesberger, gostilničar v ptujski nemški kazini.

Drugi kraji.

Ruška koč dobi poštno zvezo od 1. junija do 1. oktobra, tako je odločilo c. kr. poštno ravnateljstvo na prošnjo Podravske podružnice Slovenskega planinskega društva. Pri koči postavi poštna uprava nabiralnik. Poštni sel c. kr. pošte v Rušah bodo posetili koč trikrat na teden, namreč v pondeljek, sredo in petek.

Št. Janž na Drav. polju. V Slov. Gospodarju se je nekdo zgražal nad „Post-Ablage“ in samonemškimi tiskovinami. Cenjeni g. dopisnik ima lahko zavest, da je to govoril oziroma pisal iz srca vsega tukajšnjega občinstva, ki se zgraža nad takim postopanjem od strani slavnice poštne uprave! Pa ta „Post-Ablage“ ima že za seboj svojo zgodovino. Pred letom dni je še bil v rokah takšne strani, da smo že komaj čakali spremembe. Ta je prišla lanske jesen, ko je prevzel nabiralnik tukajšnji štacunar g. Kac. Tega smo bili vsi veseli. Četudi odškodnina ni v nikaki primeri s trudom, opravljal je vendar svojo službo, kolikor mogoče, pošteno in vredno. Dobili smo vsak dan poštne pošiljave na dom. Ker mu pa ni bilo za to, da bi poštne uprave delal tlako in od gotovih strani še sitnosti požiral, odpovedal se je temu. Ko se je to zvedelo, so se hitro oglašili trije prošnjiki, a ni dobil „Post-Ablage“ tisti, ki se je prvi oglašil, kot je to običajno, ampak g. Ferencič, ki je že kdaj imel to „upravo“, pa jo je „dol dal“. In sedaj, ko jo je sprejel, se kar nič ne zmeni zato, da bi, kakor je njegova dolžnost, poštne pošiljave dostavljal na dom. Ali on ni k temu zavezan? Upamo, da bo to zadostovalo, sicer bomo začeli glasneje govoriti, da se bo še višje slišalo!

Viničarji! Dne 7. maja vsi na volišče!

St. Janž na Dravskem polju. Zaporedoma se je v zadnjem času, našlo v vašem cenjenem listu kakšno poročilo od nas. V zadnji številki so pa ti poročevalci kar utihnili. Ali res niso imeli kaj poročati, ali je vsem zaprlo sapo? Pričakoval sem, da bom izvedel, kdo je bil tisti utopljenec, ki ga je Drava prinesla do Rošnje, kjer so ga na velikonočni pondeljek izvlekli iz vode. Rad bi bil vedel, kdo da je ta nesrečnej, ki je imel na telesu znake ran, dobljenih se pri življenju. Ali je bila tukaj nesreča, ali samomor, ali zločin? Kdo bo to dognal?

Račje. Dne 29. aprila se je vršil pri nas prav dobro obiskan volivni shod. Za predsednika je bil izvoljen državni poslanec Pišek, ki je oddal po pozdravu besedo kandidatu Robiču. G. Robič je izvrstno poročal o delovanju v deželnem zboru, Roškar pa o delovanju v državnem zboru, kmetijskih šolah, o Kmečki zvezi, o novih dolgovih in o žganjarski predlogi. G. Pestovšek je govoril o šolskih razmerah. Vsi volili so kandidatom S. K. Z. izrekli zaupanje in izjavili, da bodo volili dne 7. maja dr. Korošca, dne 17. maja pa Robiča in Roškarka.

Radenci-Kapela. Torej naš Zemljič, kojega zaradi njegove politične nezanesljivosti in velike domišljavosti tudi v domačem kraju nihče več ne mara, je samostojen kandidat. Drugi kandidati se postavljajo na zaupnih shodih od volilcev, Zemljiču ni treba zaupnikov in njihove volje, on se je samooblastno sam dal na lastno roko razglasiti kandidatom.

Mi pri Kapeli se še dobro spominjamo, kako je zadnji čas, ko je še bil sicer odbornik Kmečke zveze in hodil k njenim shodom, a potem zabavljaj čez njo, obsojal namišljeni „komando“ svojega rojaka iz Biserjan, dr. Korošca. Toda za nočjo je prišel dan, in Slovenski Štajer je dobil komandanta, kakor se ga doslej ni imel. To je naš Zemljič! Celemu volilnemu okraju se vsiljuje in zapoveduje, naj ga voli. Nihče uskoka ni želel, nihče po uskoku ni vprašal, toda on sam se je vsilil. Grozni „komandant“ Korošec sklicuje vsaj zaupne shode, povprašuje zaupnike, prepušča jim odločitve, toda tega vsega našemu mlademu, popolnoma neizkušenemu, a sila domišljavemu Zemljiču ni treba.

Njegov prvi nastop v Ljutomeru bo marsikomu očij odprl. Nastopil je pod varstvom liberalnih učiteljev in znanega liberalnega advokata. Na shodu se je krepko zabavljalo čez duhovnike! Posebno kaplane so vzeli na piko ter jih imenovali „nevedne, neizobražene, privandrane.“ Gg. se bodo za te komplimente gotovo na poseben način zahvalili in to zahvalo bo čutil kandidat Zemljič.

Cela Kapela pa se smeji, ko je izvedela, da je Zemljič za Roškarka stotake izdal pri zadnjih volitvah. No, gospod Zemljič, tako ste se upali pač samo tam pobahati, kjer ne poznajo najinih žepov, od katerih marsikateri celo svoje „življenje“ ne vidi stotaka, ker je prej raztrgan in zavržen.

Mi bomo dne 17. maja pokazali, da uskokov ne maramo, četudi so naši domačini.

Sv. Lovrene na Dravskem polju. Tukajšnja mlekarja je začela dne 21. aprila t. l. poslovati v novem poslopiju, ki je opremljeno z najnovejšimi stroji in najmodernejšim mlekarškim orodjem. Ustanovljena je bila pred tremi leti po prizadevanju našega č. g. župnika Jožefa Ozmeč, sedanjega kandidata S. K. Z. Pod njegovim vodstvom se je tako lepo razvijala, da so ji že lansko leto prejšnji prostori in stroji postali premajhni. Zato je lanske občni zbor sklenil, naj se bržkobrž napravi večja mlekarja. Sedaj je srečno dovršena. Postavila se je s požrtvovalnostjo preč. g. dr. Ivana Mlakar, stolnega dekana v Mariboru, ki je na svojem posestvu dal sezidati primeren poslopje, kakor s prizadevanjem č. g. J. Ozmeč, ki je brezplačno vodil vso stavbo, ter s pomočjo deželni potovalnih učiteljev g. Martina Jelovšek in g. Jožefa Zupane, ki sta jo podpirala z načrtom, podukom in nadzorstvom. Vsi gospodarji in gospodinje, ki so tvneti za pravi gospodarski napredek, se veselijo nove mlekarne, ker so prepričani, da se bo pod spretnim vodstvom našega č. g. župnika J. Ozmeča krasno razvijala ter jim dala marsikatero krono, ki je drugače ne bi nikoli videli. Velika zasluga, da je pri nas sploh prišlo do mlekarne, gre tudi našemu vrlemu gostilničarju g. Janezu Finžger, ki je dal svojo hišo na razpolago za prvotno mlekarjo. Bodi mu tem potom od vseh udov mlekarske zadruge izrečena pristržna zahvala!

Sv. Jurij ob Ščavnici. 26. aprila smo tukaj pokopali g. Franca Kocmut; bil je posestnik, dolgo dobo 34 let učitelj — nekdanj poštar, občinski predstojnik, in nekaj časa načelnik okrajnega zastopa Gornjeradganskega. — Bil je spreten svetovalec in pomočnik marsikateremu v raznih zadevah; ljudstvo ga bo težko pogrešalo, manjkal mu bo. N. p. v m.

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 27. aprila je bil najden posestnik iz Koga Franc Ivanoša mrtev v neki Kraljevi šumi v občini Pavlovec v župniji Ormož, kjer se je obesil. Pokojni je bil miren človek in dober delavec. Vsled žalosti se mu je duh omračil.

Slov. Bistrica. Naša mladina se je res začela probujati. Odkar imamo izobraževalno društvo, prav pridno segajo po knjigah. Dobro bi bilo, da bi napravilo društvo zopet kakšno poudčno zborovanje. Mladenci, mladenke, možje in žene, kateri še niste pristopili društvu, pristopite čimprej!

Slovenjgradec. Dr. Božič je prepravil volivni okraj Šostanj-Slovenjgradec-Marnberg s poslanico, v kateri se nahajajo tako gorostasne neumnosti, da bi kaj tacega od

advokata Božiča ne pričakovali. Naj omenimo samo eno točko. Dr. Božič trdi, da so „klerikalci“ krivi, da kmet vsled pogodbe z Ogrsko ne more za dobro ceno prodati svojih pridelkov in da so „klerikalci“ izročili naše kmetijstvo na milost in nemilost Ogrom. Dr. Božiča vprašamo le, kako bi naš kmet dobro v denar spravil les, ako bi bila meja pri Središču zaprta. Saj je znano, da gre veliko lesa iz naših okrajev na Ogrsko. In drugič ne b naš kmet nikdar ne dobil turšice, pšenice itd. za sedanj ceno, ako ne bi prišlo do pogodbe z Ogrsko. Dr. Božič, vi ste sicer jezični doktor, pa se kljub temu včasih vrežete. Takih pa naše ljudstvo ne potrebuje v deželnem zboru, zato bodo 17. maja vsi zapisali na modre glasovalce: dr. Karl Verstovšek, profesor, Maribor.

Slovenjgradec. Vaša novica, da namerava jezični dr. Božič preseliti se semkaj, je našega tukajšnjega znanega kričečega zakotnega jezičnega dohtarja silno poparila. Ze zdaj nima kaj dela, kaj pa še le potem, ko mu bo začel delati konkurenco dr. Božič?

Staritrg pri Slovenjem gradu. Spomladansko veselico bo priredilo tukajšnje „kmet. bralno društvo“ dne 16. majnika t. l. — Vprizorila se bo nova igra „Za krž in svobodo“ — prav svobodoljubnim in pobožnim liberalcem v zabavo in poduk. — Vrlo dobro došli vsi, posebno pa še naši vzgledni sosedje Korošci! tukaj v Staretrgu pridete med svoje.

Dobrna. „Deutsche Wacht“ dolži v št. 29, kakor vsakokrat, če kaj piše o naših razmerah, da smo Slovenci krivi, da toplice vsako leto nazadujejo. Mi svetujemo dopisniku ali pravzaprav tistim, ki krpucajo take neumnosti, naj bodo lepo tihi, kajti primorani bi bili sicer celemu svetu pokazati, kdo je kriv, da toplice nazadujejo. Za danes vprašamo samo to: koliko je stalo lansko leto popravilo toplice in drugič, kdo povrne deželni škodo, ki jo je povzročil vrtnar s tem, da je dal kopati ribnik, delati jez in je vse moral zopet podreti in zasuti. Ako nam ne boste dali miru, vi veliki otročaji, vam bomo malo prste oklestili. Nam je to že preneumno.

Dolič. Govori se pri nas, da agitirata posestnika Franc Jurač, po domače Mravlak, in Alojzij Zupane, po domače Jernej, proti S. K. Z. s tem, da trosita neresnično vest, da bodo morali vsi posestniki, ki so dobili seno ali slamo po znižani ceni, 14 kron za cent doplačati. Tem in vsem drugim agitatorjem povejte, če bodo s takimi sredstvi delali proti kmečki stranki, da se je iz državne podpore kupilo seno in slama, in ne bo nikdar potrebno onim, ki so prejeli kako podporo, kaj doplačati.

Laško. Kandidat za kmečko skupino je g. dr. Karba, o katerem je znano, da ga niti inteligenca ne mara, ker se čuti zvišenega nad vsakim človekom. Čudimo se, da se je ta gospod doktor tako daleč ponižal, da hoče biti kmečki poslanec, ko drugače našega kmeta niti ne pogleda, razun kadar je prisiljen po svojem poklicu. Pri nas je splošno mnenje, da ne volimo dr. Karba, katerega radi njegove vzvišenosti niti gospoda ne mara, za poslanca. Ta človek ni šel nikdar med kmečko ljudstvo, in ni imel in ne bo imel sreča za ubogo kmečko ljudstvo. Mi volimo naše kmečke prijatelje Alojza Terglava in pa dr. J. Benkoviča.

Slivnica pri Celju. Pri nas obstoji bralno društvo 17 let. Zadnjih deset let je bolj životarilo, ker ni imelo knjig, pa tudi skoraj ne udov. Dosegli so se nekateri uspehi na gospodarskem polju; zlasti je nekdo, s podporo, ki je došla društvu, svoj vinarograd vzorno opremil, kar se mu na tem mestu ne misli očitati. Omeniti imamo nekaj drugega, kar se nam zdi neumljivo. Zdaj, ko je prešlo društvo v druge roke ter se je malo pomladilo vsled vstopa mladine, ta smer delovanja g. Kurbusu ni menda všeč, ker mu neče več pripadati, ampak snuje kot protutež, lastni pevski zbor; v nedeljo, ko smo drugi v cerkvi, se zbirajo fantje v šoli ter se učijo pet. Vprašamo ponižno, g. nadučitelj, zakaj pa niste prej v društvu učili peti? Čemu zdaj taka vnema, ustvariti si pevski zbor? In, ali imajo Vaši pevski oziroma politični vajenci vzrok, odvrčevati ljudi od našega društva, kakor to v resnici delajo? Hvalijo se tudi, da imajo dovolj knjig in časopisov: zakaj prej v društvu niste poskrbeli bolj za čtivo? Vemo tudi, kaj berejo, saj se jim njihova naprednost in svobodomiselnost pozna na njihovem vedenju in govorjenju. Premalo ste izbirčni, ker poberele vsakega, zlasti še tiste, s katerimi sta imela dušna pastirja za dotične ne ravno na priporočilen način opraviti. To bi lahko vedeli, da Kumer, Gabrov Tonč in Skaletov Miha niso posebno močna vaba za vaš zbor. Zato ste pa tudi vi krivi tistih prizorov, ki odigravajo v nekaterih družinah: mladenič bi se rad v vaš zbor, ker se je vsled pritiska od strani Vaših zavezal, stariši mu pa branijo in tako nastanejo prepiri. Svojo šolsko mladino Vam zaupajo, ker morajo, svojih odraslih pa ne. Boj na izobraževalnem polju, ki ste gazačili na vaši strani, se nam stoji, ker ni bil potreben in smo postopali vedno lojalno.

Galicija. Dobili smo še naslednji dopis. V nedeljo, dne 25. t. m. priredila sta kandidata S. K. Z. gg. dr. Benkovič in Alojz Terglav volilni shod, ki se je zvršil krasno, kot dozda menda še nobeden. V Galiciji se je pokazalo, kako Kmečka zveza napreduje. Pred dvema letoma ob državnozbornskih volitvah je Narodna stranka shod K. Z. razbila, a ta dan je prišel dan plačila za surovosti, ki so se tedaj vršile. Narodna stranka je doživela dva poraza ta dan pri nas. Na Pernovo je sklicala shod, pa ni bilo nikogar, da bi mogli razlagati svoj evangelij,

zato pa hajd v Galicijo, ta je naša. Pa ne boš Jaka! Strah, ki ga je izrekel dr. Kukovec v Žaleu na shodu pred slov. mladeniči ni zastoj. Ravno mladeniči, ki so vrlo organizirani, so nastopili jasno in odločno. Žalska banda je bila premagana. Osramočeni so morali oditi, četudi so prišli v cilindrih in frakih, misleč, da bo to vplivalo. Pa naši fantje nimajo strahu pred frakom in vedo, da s cilindrom se da tudi puhla glava pokriti. To bodi Žalčanom dokaz, da se Galičani ne damo komandirati od nikogar, najmanj pa od liberalne inteligence, ker vredno hmelj tako lahko prodamo, čeprav se Žalčanom v roke ne damo. — Veseli nas pa, da so prišli na shod vrli Petrovčani in Vrbenčani, Bog Vas živi! Kmečka zveza mora zmagati! Fantje, posebno v Savinjski dolini, pri naših fantih si vzemite zgled in ne pustite, da bi liberalci zvižgali, vi pa plesali, ampak zvižgati morate vi, oni pa naj plešejo, ali pa grede, kakor so od nas šli. Volilcem v splošni kluriji, ki voli 7. maja pa na znanje, kaj so liberalci klicali v Galiciji, da smo hlapci, kaj bomo mi naredili. Ali bomo volili Brinarja, ki je kandidat tistih, ki hlapce in male kmete zaničuje? Ne! kot en mož oddajmo 7. maja vsi glasove g. Francu Pišek, kmetu in drž. poslancu, ki se ne sramuje, biti poslanec za nižje sloje. Odločnost in energijo moramo imeti. Zmaga mora biti naša, naj velja kar hoče. Galicija je pokazala, kaj je napredek. Pred dvema letoma nas je Narodna stranka strahovala, a danes se pa z dolgim nosom od nas podala. Pa kaj se če; mi pa ostanemo, kakor smo bli, vsi ene misli in ene krvi, in Kmečke zveze zvesto držimo se vsi! Kandidata sta nemoteno vrlo razvila program in pri glasovanju se je dvignilo do 250 rok za kandidate Kmečke zveze, proti pa nobena. Nasprotnikom se pa pove, da je bilo na shodu res 250 ljudi, ker so se šteli pri izhodu, kar jih je pa prej odšlo še šteti niso bili. To je lepo število, posebno, ker so bili sami volilci, ker ženske, otroci in Narodna stranka so bili zunaj. Kmečko zvezo naj Bog živi! Tudi v Savinjski dolini se že dani, skoraj bo dan, to je prav! — Podgorlan.

Odgovor. V Sir. knji. 28, 15. berem: „Prokleti bodi podpihovalec in dvojezičnik; zakaj med mnogimi, ki v miru žive, napravi zmešnjave.“ Sirah 20, 26. „Grd madež je laž na človeku.“

Teh besedi se ni spomnil moj prijatelj na gričku, ko se me je lotil v „Dnevniku“ in v „N. Listu.“ Misli si je, zdaj smo ga pa. Pravite, da sem šibal kmete, ki tuintam primorani v sili delajo ob nedeljah. Gospod! To je laž. Rekel sem, da je delati ob nedeljah, težka dela namreč — velik greh. Smejo pa delati, če so v sili, smejo delati s cerkvenim dovoljenjem, n. pr. če bi bila nevarnost, da bi hmelj postajal rujav, če bi Dretna začela vpadati, ali če bi se bilo bati velike vode.

Mislil, da vas ni bilo v cerkvi (saj je povsod znano, da ste bogaboječ mož — ki se Boga ogibljuje, kar se da), sicer bi morali to slišati. Torej bodite drugi bolj previdni. Pridite sami poslušati, ali pa pošljite bolj pametnega špijona.

Prav veliko neumnost pa ste napravili, ko ste zapisali, da sem se postavil na nasprotno stališče v korist ljubljanskemu škofu. Vi že leta in leta šuntate ljudi proti ljubljanskemu škofu, torej bi morali v teh zadevah biti dobro informirani. Ali ne veste, da ljubljanski škof že skorajno leto ne oskrbuje svojih posestev, temveč da je vse v rokah stolnega ljubljanskega kapitlja? Če vam je bilo to znano, ste vedoma in hote lagali, če vam ni bilo znano, pa molčite, ali prej poizvedujte.

Jaz da sem spremenil svoje stališče! Zapomnite si! P. Anzelm je kmečki sin, ki bo ljubil kmeta do zadnjega vzdih. Povedal pa bom vsakemu v obraz, če dela krivico, — naj bo li kmet ali pa gospod!

Recimo, da sem jaz župan, vi pa moj tajnik. Vi bi na moj ukaz nekaj razglasili. Kdo je zato odgovoren — vi ali jaz? Zvit ste sicer, kakor paragraf, kateri je vaš poseben prijatelj, pa da napravite tako neumnost. To bi morali že vedeti, da ne morem jaz zato, če preberem oznanilo, ki mi ga naroča prečitati moj predstojnik.

Motite se, gospod, ako mislite, da sem jaz zagovornik ljubljanskega škofa, v kolikor je posestnik in v kolikor dela plavba njegovega česa škodo našim kmetom. Jaz obsojam vsako krivico, tudi če bi jo storil ne vem kdo. Sicer bom pa o tem v kratkem javno govoril.

Pot, katero ste vi nastopili v tej zadevi, bo brez uspeha. Mogoče bo moja boljša. Hujskati kmeta vedno in vedno proti eni ali drugi gosposki — je nesposobno. Informiral sem se pri grajščinskem oskrbniku in reklo se mi je, da se v soboto les ni nikdar metal v vodo. Sedaj imate vi besedo. Če dokažete resnico vaše trditve, bi me veselilo. V nasprotnem slučaju pa ostanete — že veste kaj.

Imenujete me bojovitega. Priznati moram, da bi bil prav ponosen, ko bi res zaslužil ta častni naslov. Vzbudili ste mi željo, da si ga pridobim. Boril se bom proti Narodni stranki, četudi bi me po časopisih trgali; boril se bom pa, ker sem v dnu svoje duše prepričan, da je Narodna stranka pravo prokletstvo za slovenski narod v vsakem oziru.

Nazarje, dne 27. aprila 1909.

P. Anzelm.

Mladenci! Z navdušenjem v agitacijo!

Mozirje. Liberalci pišejo, da so zahtevali kmetje, da naj kandidira za poslanca na liberalnem programu potovalni učitelj Goričan, ki je od ustanovitve Narodne stranke njen zaupnik. Kako debela laž je to, razvidi vsak, ki pomisli, da niti eden kmet ni priporočal tega liberalca za kandidata, temveč sledeči advokati: dr. Kukovec, dr. Božič, dr. Koderman, dr. Kalan in dr. Zabukovšek, notar Drukar profesor Jošt, ravnatelj Zadrúžne zveze Jošt, liberalna agitatorja Miloš Štibler in Ivan Prekoršek iz Prekorja pri Celju, učitelji Kocbek, Sijanec, Brinar, Slane, ki je bil v ormoškem okraju še posilinemec, Černej itd. Živel tak advokatsko-učiteljski kandidat, ki kandidira za kmečkega poslanca! Škoda, da ne pride na shode, da bi mu malo vest izprašali! Ali se mogoče svojih volilcev boji?

Mozirje. Pri zadnjih državnoborskih volitvah so liberalni agitatorji pridobili mnogo volilcev za Ježovnika, na ta način, da so grozili volilcem, ki imajo posojila iz liberalnih posojilnic, da se jim bodo ista odpovedala, če ne bodo volili Ježovnika. Volilec! Ne dajte se porokih groznjah ustrašiti, temveč volite po svojem prepričanju. Če vam bodo liberalci res odpovedali posojila, dobite štata od kmečke hranilnice in posojilnice v Mozirju ali Gornjem gradu itd., kateri dajete posojila pod ugodnejšimi pogoji in nižjo obrestno mero kakor liberalne posojilnice.

Iz Mozirja. Na večer 24. aprila ob 7. uri so bili povabljeni od generala Narodne stranke dr. Kukovca tukajšnji tržki volilci na sestanek v hotel „zur Post“, da se jim predstavi kot kandidat za tržko skupino. Ker pa povabljenih ob določeni uri ni bilo, so hlapčoni Narodne stranke šli na ulice in razpotja, ter nagnali skupaj 13 volilcev in 15 nevolilcev. Prav po geslu Narodne stranke udrihalo se je črez duhovnike, kmečko zvezo in njene postance. Kukovec in Karbov Leibgardist Jošt si je privoščil svojega sosedo deželnega poslanca Terglava, črez katerega je kvasil takšne stvari, katerih se dolgojezične babure ne oponašajo svojim sosedam. Za te čenče skupil jo je posebno od gospoda Vasleta. Privoščil si je tudi državnega poslanca Piška, kateremu je prisiljal slabo deno živine v pretečenem letu v mariborskem okraju. Tu mu je zavezal jezik Anton Breznik s tem, da mu je razložil, da je postava za klanje živine v sili in razprodajanje mesa na kmetih za vse okraje, ne pa samo za Roblekov okraj. Kvasenju g. Jošta radi pritrjujemo, kar se tiče tistih teličkov, kajti posebno telički Narodne stranke so še cenejši kot po 10 K. Obžalujemo Karbo, da je kot kandidat vranskega in gornjegrajskega okraja nepoznan. Ako je on kritiziral v Rečici in Ljubnem in drugod v tem okraju ogrsko pogodbo, upamo, da bo dobil malo glasov pri prihodnjih volitvah. Kajti brez ogrske pogodbe bi vranski in gornjegrajski okraj propadel. Vsled nepričakovane odpora od strani pristašev kmečke zveze, boječ se še bolj ostrih pušic, so zborovanje zaključili. Drugi dan je bila udeležba jednaka.

Zdole. Vlč. gospod župnik Alojzij Šoba nam je poslal z ozirom na surove napade v „Narodnem Listu“ sledeče pojasnilo:

1. Niti pri zadnjih državnoborskih volitvah, niti celi dve leti nisem ne z eno besedo omenil Narodne stranke ali njene politike. Saj se je govorilo pri delavcih nekega narodovca: Če bo kar le eno besedo na prižnici govoril o volitvah, ga bomo pošteno nabili! Tako so nahujskani govorili pri zadnjih državnoborskih volitvah, toda jaz sem bil previden dovolj, da nisem se posluževal prižnice. Vsa moja agitacija pa je bila zakonita. Le narodovci so imeli pravico posluževati se nepostavnih in pa nelepih sredstev.

2. Po prižnici torej nisem tolkel te dve leti nikdar zaradi politike. Ako sem se pa razburil enkrat, ko sem omenjal surovosti francoskega pobalinstva, katerega se je zbralo okoli 30.000 po noči pred ječo, v kateri je prebil zadnja žalostna noč hudodelec, ki je bil drugi dan obešen, ter so nočevaje „Miserere“ peli itd., in pri tem kazal na žalostne posledice brezverstva, nisem vendar zdolskih faranov niti napadel niti žalil. Svojemu ogorčenju seveda sem dal duška v govorniškem ipatosu in to tudi večkrat v sličnih slučajih. Če pa je posebno eden tako zateleban in zaljubljen v te francoske nesramnosti, da se čuti koj razžaljenega pri vsaki opozoritvi na žalostne francoske razmere, je pa to za njega mnogo nevarnejša živčna bolezen, kakor pa moja.

3. Skrajna nesramnost je, vedno mirne farani meni nasproti slaviti, kakor da bi jaz bil nemirnež, ki sem moral ravno od lanskega leta do sedaj toliko bridkosti prebiti, kakor še nikdar v svojem življenju. Pisala so se mi sramotilna pisma, o katerih jo „narodna deteljica“ že vse prej vedela, predno sem jih dobil v roke. Jaz sem molčal na vse to.

4. Nečuvana predrznost je farizejska izjava, da mi mirni farani za sedaj vse odpustijo! Saj mi uimajo ničesar! Jaz nisem za letošnje občinske in deželnozbornske volitve prav nič agitiral, mi ni tudi treba, ker imam take berkyene ključarje in takega izvrstnega gospoda župana, ki bodo narodovcem tako posvetili, posebno na sedanji napad na mojo osebo, da si bodo zapomnili za celo svoje življenje. In moji farani so izvrstni. Moja župnija šteje 1100 duš,

toda kljub majhnemu številu se odlikuje po verskem življenju tako, da lahko zaznamujem 15—18.000 letnih obhajil. Lahko rečem, da stoji moja župnija v celi dekaniji na višku! Nasprotnike imam pa v celi župniji samo tri!

5. Satanska hudobija, s katero je prepojena stajerčijanska kakor tudi Narodna stranka, se razvdi iz groznje: cele podlistke pisati o meni. Saj nimajo niti pičice. Izrabili bi bili že davno vse, ko bi le kaj resničnega našli na meni! Z lažjo pa, ki ima kratke noge, se ni varno igrati in slepomišiti, ker laž najhujše sklofuta tiste, ki jo širijo in raznašajo.

Rajhenburg ob Savi. Da bode volilni shod, katerega je priredila Kmečka zveza, Narodni stranki v veliko kvar, so seveda spoznali tudi naši liberalci. Zato so tuntani in tuhtali tako dolgo, da so iztuhtali, kaj treba ukreniti. Na vse zgodaj že so poslali tropo izpridenih pristašev po trgu, da so med grdim preklinjevanjem in živinskosurovim obnašanjem roparsko potrgali lepake, ki so naznanjali naš shod. Čast Narodni stranki za ta junaški čin! Mi ji samo čestitamo na idealni vzgoji njenih mladih. Na shod je prihrulo še pred našimi vse, kar tukaj liberalno vidi in sliši. Bilo je pa to tudi potrebno, ker glavni njihov namen je bil, da dobijo predsedništvo v svoje roke. Če pa se jim to ne posreči, so sklenili, da razbijejo shod. Koliko liberalcev naj bode v tem ali onem kotu, sta menda določila nadučitelj Jamšek in učitelj Rismal, ker sta že davno pred shodom kritično premotrivala kraj zborovanja. Da se s kakšnim domačim govornikom ne osmešijo, ako pridejo do besede, zaprosili so v Celju za pomoč. In Celje jim je poslalo dr. Kodermana. Ko otvori g. Mlakar zborovanje in izjavi, da predseduje shodu sam kot podpredsednik Kmečke zveze, tedaj je zašumelo med liberalci, in vsak je nekaj bleknil, ta bolj glasno, oni bolj tiho; nekateri so pa samo sline požirali. Velikega Kuneja iz Stolovnika srčna želja, da bi enkrat predsedoval tudi na shodu Kmečke zveze, je ostala pa, o joj, le — želja. Med govorom g. Mlakarja so nekateri strankarji delali res neumne opazke. Največ takih opazk je izustil učitelj Rismal. Toda njegova filozofija ne nadkriljuje one Vutkovičevega hlapca. Na opomin, da mora Narodna stranka na naših shodih le molče poslušati in da nima na njih čisto ničesar drugega opraviti, ako hoče, da se ji ne zgodi kaj nepričakovanega, so umolknil in jo v zavesti, da so doživeli veliko blamažo, počasi drug za drugim odkurili. G. dr. Koderman pa je s prvim vlakom popihal nazaj v Celje z globokim prepričanjem, da je svoje poslanstvo slabo izvršil, in da Rajhenburg ni Slovenjgradec. Vsi rajhenburški kmetje pa ste videli in slišali sedaj sami surovosti pristašev Narodne stranke in si jih dobro zapomnite. Živela Kmečka zveza!

Trbovlje. V nedeljo, dne 25. aprila se je vršila tukaj izanredna slavnost. Okrajni glavar celjski je namreč izročil povodom šestdesetletnice cesarjeve zlat križec s krono tukajšnemu radzarniku in županu, gospodu Gustavu Voduseku. Želimo, da bi delavni gospod še mnogo let nosil to odlikovanje. Na Vodah pa je bil isti dan edikovani rudar Boltin. Dobil je srebrni križec. Gotovo zasluži to odlikovanje, saj že 35 let neprestano dela v rudniku, ne da bi ga kedaj bolezen pri tem ovirala.

Hrastnik. V sredo, dne 28. t. m. so našli blizu tukajšnjega kolodvora neznano mrtvo utopljenko, ki jo je gotovo Sava vrgla na suho. Utopljenka je kakih 35 let stara. Obлека na pol gosposka.

Koroško.

Deželni zbor bo sklican, kakor poročajo listi od 20. do 30. maja.

Koroški poslanec Dobernig se je preselil iz Celovca v Gradec. To je začetek njegovega konca na političnem polju. Časniki pišejo, da se namerava iz zdravstvenih ozirnov umakniti iz političnega življenja. Drugi zakulisim glasovi pa trdijo, da je nezadovoljen s svojo stranko, katerega ni uvaževala njegovih želj. Dobernig bi rad postal deželni glavar koroški, a dobri prijatelji so preprečili to njegovo nakano. Hud in jezen se sedaj Dobernig umika iz javnosti. Na Dobernigu je bilo sploh po zadnjih državnoborskih volitvah opazovati, da se zna brzdati. Ali je že takrat mislil na deželnega glavarja, ne vemo. Večkrat se je tudi pisalo, da bo kot dvorni svetnik stopil v ministrstvo za Nemce, in da bo postal referent za alpske dežele. Vsakokrat se je slovenskim poslancem posrečilo to preprečiti.

Celovec. V nedeljo popoldan je izbruhnil ogenj v izložbenem oknu galanterijske trgovine Černy na Novem trgu. Ogenj je nastal najbrže vsled tega, ker se je pretrgala električna žica. Tvrdba ima precej škode.

Poreče. Med hlapci in posestniškim sinom Postračnikom v Hostiču je prišlo do pretepa, v katerem je bil Postračnik tako poškodovan, da je kmalu nato umrl.

Djekše. Sneg je že precej pobralo pomladansko solnce in reči moramo, da smo imeli veselo Veliko noč, prvič zato, ker so nam peli veselo alelujo zopet zdravi naš priljubljeni gospod župnik Karol Hraba. Pred vsem jim je dolžno zahvalo naše izobraževalno društvo, ker so mu dali na razpolago svojo bogato knjižnico. Posebno zahvalo smo dolžni do-

remu sosednemu gospodu z Visoke Bistrice, ker so nas in našo župnijo v tako slabem vremenu in zelo težavnem potu v postu zelo skrbno obiskovali. Bog jim plati za ves njihov trud! — Jesenske setve se kažejo pri nas zelo dobre. Bog nam daj dobro leto in tudi vsem drugim. Letos je zelo žalostna vigred, ker je začela živina poginjati, vsled tega, ker so jo po zimi s hojevino krmili.

Narodno gospodarstvo.

Zboljšanje nemške železne industrije. Ravnotako kakor v Ameriki, so se pričele tudi na Nemškem razmere železne industrije zboljšavati. Nemška zvezna jeklarska industrija je spečala v mesecu marcu 520.000 ton jeklarskih izdelkov, to je za 122.365 ton več kot pa meseca februarja. Koliko je ta industrija od lanskega leta nazadovala, se razvidi iz tega, da je bilo lansko leto meseca marca razpečanih 845.468 ton, to je za celih 325.468 ton več kakor pa letos.

Pridobivanje premoga v mesecu marcu. Pretečeni mesec se je pridobilo premoga za 12.855.833 meterskih stotov proti lanskemu mesecu marcu z 12.046.726 meterskimi stoti, briketov 184.085 proti 130.405 meterskih stotov, koksa pa za 1.551.552 meterskih stotov proti 1.638.322. Celoskupna pridobitev rujavega premoga znaša za mesec marec 23.661.988 meterskih stotov.

Zveza čeških tekstilnih industrijcev je imela v pondeljek dne 26. t. m. zborovanje v Pragi, kjer so sklenili, da si ustanove svojo, popolnoma neodvisno organizacijo, v kateri bodo zbrani sami češki tekstilni industrijci.

Olajšava dovoza po železnici za sredstva ki služijo proti peronosperi. Po ukrenitvi železniškega ministrstva se je po avstrijskih državnih železnicah in po zasebnih železnicah dovolila že mnogo let sem olajšava dovoza za pokončevanje peronospere namenjeno modro galico in kristalaguzin. Sedaj so se omenjene odredbe od ministrstva tako daleč prenašale, da bo v kratkem mogoče tudi „Tenaks“, ki je tudi sredstvo proti peronosperi, dovažati po istih olajšavah. Železniško ministrstvo je že uvedlo tozadevna poganja z zasebnimi železnicami.

Razgled po svetu.

Amerikanska ekspedicija za Afriko. Amerikanska vlada je odposlala na zapadno afriško obal tri ladije in posebno komisijo, da proučuje, politične, finančne in gospodarske razmere in odnose v ljudovladi Liberiji, kakor tudi, da ji nasvetuje zboljšanje civilne in vojaške uprave.

Velik škandal na Japonskem. Iz Tokija javljajo, da vlada med ljudstvom veliko razburjenje radi nedavno odkrite afere, po kateri so bili mnogi člani japonskega parlamenta podkupljeni. Ta afera se tiče sladkornega trsta „Dai Nippon.“ Ravnatelj tega trsta so prijeli. Člani parlamenta, katerim se je dokazalo, da jih je trust podkupil z namenom, da z svojim glasom uplivajo na legislativo parlamenta, so že tudi zaprti. Tudi več članov visoke zbornice senata je kompromitiranih in zapletenih v to afero. Časopisi silno napadajo vlado, ker je akcije tega trsta vzela kot jamčevino za neplačano dohodarino. Akcije tega trsta so silno upadle in oškodovale državo za več kot dva milijona jenov. Trust je propadel in z njim so izgubili mnogi cel svoj imetek.

Ženska invazija v Ameriki. V državi Illinois so se zbrale ženske, 1600 po številu, vse same sufragetke in sklenile, da bodo šle v spremstvu svoje dece pred poslansko hišo države Illinois, da tam zapojejo himno boriteljice za ženska prava „Votes for woman.“ Springfield glavno mesto države je oživilo od silne množice žena in otrok. Z vsakim vlakom so prihajale nove somišljenice. Sufragetke so zato dovedle svojo deco seboj, da dokažejo, kako lepo se more skladati politika in pa vestno izvrševanje materine dolžnosti.

Nov izbruh vulkana. Kakor se iz Mehike javlja, je začel vulkan Pico de Colima nenadno bruhati. Daleč naokoli je zemlja pokrita s pepelom.

Najnovejše vesti.

Agitatorjem. V volilnem okraju, v katerem kandidira Pišek, razvijajo posebno liberalni učitelji strastno in teroristično politiko. Protipostavno uplivajo tudi na volilce. Prosimo, da nam somišljeniki vse take slučaje naznanijo. Sicer pa prosimo, naj tudi naši agitatorji z vsemi silami in z vsemi postavno dovoljenimi sredstvi posežejo v agitacijo.

V volilnem okraju, v katerem kandidira dr. Korošec, pa so liberalci ponekod začeli agitirati celo za socialdemokrata.

Nujna potreba je, da naši somišljeniki napnejo vse sile, sicer ni izključeno, da pridemo do ožjih tolitov ali celo do neljubih presenečenj.

„Nevedni, neizobraženi kaplani!“ Tako so nas psovali liberalno-slogaški zborovalci v Ljutomeru, ko so imeli pred seboj Zemljiča, ki se samooblastno vsiljuje kot kandidat proti Slov. kmečki zvezi. Vsled tega pokažimo svojo „nevednost in neizobraženost“ pri letošnjih volitvah, osobito proti Zemljiču! Na delo! — Tovariši.

Maribor. Liberalni „Narodni Dnevnik“ je vendar preklical svojo lažnjivo notico o župniku Merkušu.

Listnica uredništva.

Kog: Mi bi že dali prestora, a potem bi tudi sodišče nam dalo prostor.

Dne 7. maja bele glasovnice na volišče!

Slovenci!

Vaša narodna dolžnost je, da kupujete vse manufakturno blago v trgovini, kjer je dobro in najceneje in taka je trgovska hiša na drobno in debelo

R. Stermecki, Celje

Vzorci proti vrnitvi zastoj, blago proti povzetju in čez K 20—franko po avstro-ogrskih deželah.

Za nakup priporočamo tvrdko

M. E. Šepec, Maribor

Grajski trg stev. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robce, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno (štoffe) za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd.

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago: : : 51

se priporoča za obilni obisk

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru, Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin.

V nujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi.

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštanc, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Svoji k svojim! 38 Svoji k svojim!

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd. Pivo iz budjeviške češke pivovarne. Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37
Lojzika Leon.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobice. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba! Na debelo. Na drobno.

Slovenski brivec!

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu najtopleje priporočam svojo

moderno urejeno brivnico.

:: Postrežba čista, točna in solidna. ::
Izdelujem tudi lasulje in kupujem lase.

IVAN BERGLEZ, brivec
Maribor, Solska ulica 2.

55

Čudo!

50.000 parov črevljev, 4 pari samo 7 K.

Radi nakupa velike množine morem po tako nizki ceni prodati 2 para moških in 2 para ženskih čevljev za 7 K. Velikost naj se označi v centimetrih.

S. Urbach, Krakov.

Pošilja se le po poštne povzetju. 107

Ako se skličete na „Straža“ dobite po znižani ceni pristno barvan cefir, kanavaz, kriset, platno, oksford, sukna za gospe kakor tudi robce, servijete itd.

Jaroslav Marek, Bistra pri Novem mestu na Metavi (Češko).

Vzorci se pošiljajo zastoj in franko. Neugajajoče se sprejme nazaj. 96

Slikar in pleskar

Franc Divjak

v MARIBORU, župnijska ulica št. 7

prevzame vsa dela dekoracijske in slikarske stroke ter se priporoča slavnemu občinstvu in cenjenemu občinstvu in izvršuje svojo obrt po najnižjih cenah.

Tovarna za žice in mreže

Kunte F. Strašice, Češko

priporoča mreže in žice v lesenem in železnem okvirju, strojne žice, mreže za pesek, kuhinjska cedila, žimnice za postelje, elastične žimnice, otirače za čevlje, specialitete žičnih žimnic itd. 102

Cerkveni slikar

Peter Marković

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, posebno altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; slikam zdaj v zimskem času doma v svojem ateljeju in izdelujem manjša dela, popravljam tudi umetniško stare umetne slike: za poletni čas se pa priporočam že zdaj za večja dela: za slikanje cerkva v različnih slogih. Cene po dogovoru in brez konkurence. 23

Slovenski krojač

Jakob Vezjak

v Mariboru, Šolska ulica 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih oblek za gospode in dečke po naj-novejšem kroju. Velika zaloga vsakovrstnega :: :: sukna iz domačih in tujih tovarn. :: :: Izdelujejo se tudi vsakovrstne pletenine na stroje. 36

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasino-gasse šte. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča :: dela. :: 53

Postrežba točna! :: :: Gene nizke!

Pozor! Slovenci! Pozor!

Josip Macuh, Maribor

Stolna ulica šte. 5.

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek. Postrežba točna, cene nizke! Na razpolago je tudi velika zaloga izgotovljenih oblek po jako nizkih cenah. 84

Kdor želi trpežno vrhno suknjo, naj se obrne z zaupanjem na izdelovalca

FRANC STRNSKY v Lišni,

pošta Nemačka (Moravsko).

7 vrhnih sukenj s poštne povzetjem po 1 K 20 vin. komad. Kdor kupi enkrat, kupi zopet. V zalogi je principijelno trpežno sukno. Vzorci se ne pošiljajo. 103

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Lepo posestvo blizu Velenja v Spodnjem Štajerju, v ravnini in sicer zidana hiša, zidani hlev, 8 orolov njiv, 2 orala hmelja, 8 orolov travnikov in 8 orolov dorastlega gozda z mešanim drevjem, skupaj 26 orolov, nerazdeljeno ali pa tudi samo polovica proda se za nizko ceno. Plačilo ugodno. Ponudbe naj se pošljejo pod „Posestvo“ na uredništvo tega lista. 91

Veliko posestvo prav lepo, na Spod. Štaj. se proda zaradi bolehnosti posestnika celo ali pa na drobno. Posestvo meri čez 70 orolov in sicer 3 orala vinograda, 12 orolov njiv, 18 orolov travnikov, 12 orolov sadonosnikov, 25 orolov gozda z 12 zidanimi poslopji, gostilno, prodajalno blizu farne cerkve, v dolini ob okrajni cesti pol ure od kolodvora. Cena se določi po velikosti prevzetega posestva in številu poslopja. Ponudbe pod „Veleposestvo“ na uprav. tega lista.

Poslano!

Umetniški zavod Adolf Vogel, Hall pri Inomostu, Tirolsko, se najtopleje priporoča za napravo altarjev, spovednic, prižnic v gotičnem romanskem in renesančnem slogu, tabernakeljev, križevih pctov, oljnatih slik, božjih grobov, slik za bandere itd. Ilustrirani cenik zastoj. Ako se skliče na „Straža“, dobite 5% popusta. 106

Blahut Ivan

v Bukovici pri Frideku (Šlezija)

pošilja izvrstno čisto platno vseh vrst. Vzorce se pošiljajo na zahtevo zastoj. Trgovci imajo velik popust. 104
Prva prodajalna domačega sukna, kakor sukna za gospode in gospe, je pri tkalniški zadrugi

„Vzajemnost“ Hronov ob Metavi (Češko).

30 m različnega sukna, platno, oksfort, cefir, kanavas itd. (v vsaki hiši vporabno) se vpošlje za 15 K. Vzorce in ceniki zastoj. Od 25 K se pošilja franko. 105

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Brzjavaj: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba

Brzjavaj: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška
... obrt s strojnimi obratom. ...

Izvrševanje vseh stavbenih del:
kakor stopnic, fasad, podbojev,
pomolov, nastavkov itd. iz različ-
nih kamenov in cementa. ...

Specialna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. ...

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji. ...

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev) ...

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. ...
Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. ...
Popravljanje spomenikov, udela- vanje napisov v iste. ...

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 3 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Denarni promet je tekom osem mesečnega poslovanja čez en milijon kron.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na v a d n e po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposoje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Preostle za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 8

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne knjižice.

„ Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju, „

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½% brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

Posojila na zemljišča po 5% do 5½% brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osebni kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

Dne 7. maja bele glasovnece.

Svoji k svojim;

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethova cesta 33.

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznana najboljša igla za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Štefan Strašek

črevljarski mojster

v Celju Schmiedgasse 3

pri c. kr. davkariji

priporoča svojo največjo zalogo črevljev na Sp. Štajerskem prečast. duhovščini in cenj. občinstvu po najnižji ceni radi pomanjkanja prostora. Naročila se izvrše v 24. urah, delo je dobro in trpežno. Sprejemajo se tudi popravila, katera se izvršijo točno in dobro. Oddajo se tudi črevlji proti mesečnemu plačilu na obroke. 100

Pohištvo

Velika zaloga pohištva od najpreprostejšega do najfinejšega v vseh slojih se dobi po znižanih cenah pri 34

„Obrtni zadrugi mizarских mojstrov“ v Mariboru, Grajski trg št. 3 pri črnem orlu.